

Monumentnummer*: 523145

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 22 april 2002
Kadaster deel/nr: 20345/35

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>				
Culemborg	Culemborg	Gelderland				
<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Waldeck Pyrmontdreef	3		4101 KJ	Culemborg		
<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>		
Culemborg	B			798		

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

VILLA met HEKWERKEN, gebouwd in overgangsarchitectuur door architect Th. Ausems in 1908. Karakteristiek voor deze in hoofdzaak door invloeden van Engelse landhuisstijl beïnvloede stijl zijn de twee in het centrale tentdak aangekapte zadeldaken waarvan elke geveltop oorspronkelijk is uitgerust met daktegels, de 'oriels', (hangende erkers op de verdieping) en de in die as naar beneden doorgetrokken erker. Verder zijn het dakoverstek en de overstekende verdieping aan de voorzijde typerend.

Het pand dat in opdracht van jonkheer Jonge van Zwijnsbergen (rentmeester van de kroondomeinen) is gebouwd, is oostelijk van het stadscentrum gelegen op de voormalige kroondomeinen. Het pand is fraai gelegen temidden van een siertuin op de hoek van de Waldeck Pyrmontdreef en Elizabethdreef.

De toegang tot het erf wordt voorafgegaan door twee ijzeren draaihekken met slotwangen. Aan de zijde van de Elizabethdreef zijn de twee gecanneleerde colonetten waartussen het draaihek is afgehangen voorzien van een vernieuwde lamp.

In het interieur is de ruimtelijke indeling op die van de zolder na, behouden.

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De VILLA bezit een samengestelde plattegrond, is deels opgetrokken in baksteen en de verdieping in kalkzandsteen. Het samengestelde tentdak waarin enkele dakkapellen, is belegd met rode Romaanse pannen. Tesamen met aan de voorzijde voorkomende eindgevels van twee aangekapte zadeldaken en de schilddakjes boven de hangende erkers zijn deze voorzien van rode daktegels. De nokas en kepers zijn belegd met schubvorsten die veelal zijn voorzien van een keramische piron op het einde. De daken zijn alle voorzien van zinken mastgoten. De gevels worden geleed door een omlopend trasraam, een rollaag ter hoogte van de verdiepingsvloer en rollagen boven de meeste vensters. Deze architectonische detailleringen zijn alle in rode verblendsteen uitgevoerd. In de gevels komen verscheidene raamtypen voor als draai-, schuif- en stolpramen maar steeds voorzien van meerruits bovenlichten die veelal zijn uitgerust met glas-in-loodvullingen.

Als VOORGEVEL wordt de zijde aan de W. Pyrmontdreef beschouwd. Deze wordt bepaald door een naar voren springend bouwdeel met twee zadeldaken door eindgevels afgesloten. Begane gronds bevinden zich hier twee driezijdige erkers met vierstrooks venster. Alleen de zijramen zijn voorzien van paneelluiken; alle bovenlichten bevatten een 3x3-ruits indeling. Op de bovenzijde van de erkers, die aan weerszijden een zwaar uitgevoerde trapvormige uitkraging bezitten, sluit de overstekende verdieping aan, waarin per vensteras een hangende erker met een samengesteld venster met in de zijramen 2x3-ruits bovenlichten en in het midden een 6x3-ruits indeling. In de geveltop komen niet-oorspronkelijke 4x5-ruits ramen voor. In de zijmuren van het bouwdeel komt alleen op de verdieping in de linkerzijde een venster voor. De zijkanten van de voorgevel worden in beslag genomen door smalle naar achter geplaatste beuken onder het schuine dakschild dat tot de verdieping is doorgetrokken. Links bevindt zich de voordeur onder een portiek met een zwartgele tegelvloer ervoor. De beglaasde deur bestaat uit kraalschroten. In de aan de linker zijgevel evenwijdig lopende muur komt nog een 2x5-ruits raam voor. In de rechter zijkant van de voorgevel zijn tuindeuren onder meerruitse bovenlichten geplaatst.

De LINKER ZIJGEVEL bestaat uit links een eenlaagse uitbouw met een enkelvoudig en gekoppeld raam onder 4x1-ruits bovenlicht. Op de uitbouw bevindt zich een terras met naar oorspronkelijke vorm teruggebracht balkonhek. De rechterzijde van de zijgevel bevat naast twee half rond afgesloten lichtspelen met glas-in-loodvulling waarin 'kattenogen', een groot open venster naar de eerder genoemde portiek. Op de verdieping komt hier, deels in het dakschild ingebroken een gekoppeld 3x6-ruits raam voor.

De ACHTERGEVEL wordt bepaald door in het midden een drie verdiepingen tellend vooruitspringend trappenhuis met aangekapt schilddak. Begane gronds komt een moderne deur voor (voorzien van hardstenen neuten en dito dorpel), daarboven per verdieping gekoppelde meerruits draairamen met dito bovenlichten. Links zijn twee vensterassen per verdieping ingevuld met meerruits ramen en rechts kleine toiletraampjes. Ter hoogte van het terras op de verdieping zijn twee stel gekoppelde ramen aanwezig.

De verspringende RECHTER ZIJGEVEL bezit links dubbele deuren met zijramen met bovenlichten. In de haaks op de gevel staande zijmuur komt een deur voor. Het rechterdeel van de gevel bezit dubbele deuren begane gronds en een venster op de verdieping.

Het INTERIEUR bezit nog enkele waardevolle elementen zoals een schouw, enkele paneeldeuren, een vestibuledeur met geëetst glas en in de bovenlichten glas-in-lood.

De toegang tot het erf wordt voorafgegaan door twee ijzeren draaihekken met slotwangen. Aan de zijde van de

Elizabethdreef zijn twee gecanneleerde colonetten, voorzien van een vernieuwde lamp, waartussen een draaihek is afgehangen.

Waardering

VILLA met TOEGANGSHEKKEN, gebouwd in 1908 door architect Th. Ausems.

- Van architectuurhistorisch belang als goed en redelijk gaaf bewaard voorbeeld van een in overgangsarchitectuur gebouwde villa begin 20ste eeuw. De invloed van engelse landhuisstijl is zichtbaar in architectonische onderdelen als de oriels, en dakoverstek. Opmerkelijk is de toepassing van kalkzandsteen op de verdieping.
- Van stedenbouwkundig belang vanwege zijn vrije ligging temidden van een grote tuin op de hoek van twee wegen aan de rand van het centrum van de stad. Het huis is gelegen aan de westelijke zijde van "de Volenkampen" een gebied dat wordt gekenmerkt door overwegend laat 19de eeuwse bebouwing.
- Van cultuurhistorisch belang als voorbeeld van een ontwikkeling van de villabouw in Nederland en als uitdrukking van een sociaal-maatschappelijke ontwikkeling van een nieuwe elite die zich bij voorkeur vestigde buiten stedelijke centra in een fraaie omgeving.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis